

Şehir Sağlık Profili Nedir ve Neden Hazırlanmalıdır? 2000 yılından 2023'e geçiş Bursa Örneği

Nalan FİDAN

BBB-Daire Başkanı/Sağlıklı Şehirler Proje Koordinatörü

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği/Ulusal Ağ Koordinatörü

DSÖ-Danışma Kurulu Üyesi

20 ADIMDA SAĞLIKLI ŞEHİRLER NASIL GELİŞTİRİLİR?

Başlamak

1. Çerçeve
2. Destek
3. Şehir sağlık profili
4. Kaynaklar
5. Sekreterliğin Yeri
6. Teklif
7. Onay

Düzenli olmaya başlamak

8. Yönlendirme komitesini atama
9. Çalışma ortamı
10. Fonksiyonu Tanımlayın
11. Sekreterliği kurun
12. Planla
13. Kapasite oluşturun
14. Sorumluluk oluşturun

Harekete geçmek

15. Sağlık farkındalığını artırın
16. Stratejik planlamayı savunun-
Şehir Sağlığı Geliştirme Planı
17. Sektörler arası işbirliği
18. Topluluk katılımı
19. Yeniliği teşvik edin
20. Sağlığı Tüm Politikalarda
Güvenli Hale Getirin

of the 20 steps

Getting started

1. Framework
2. Gathering support
3. City health profile
4. Resources
5. Location of the secretariat
6. Proposal
7. Approval

Getting organized

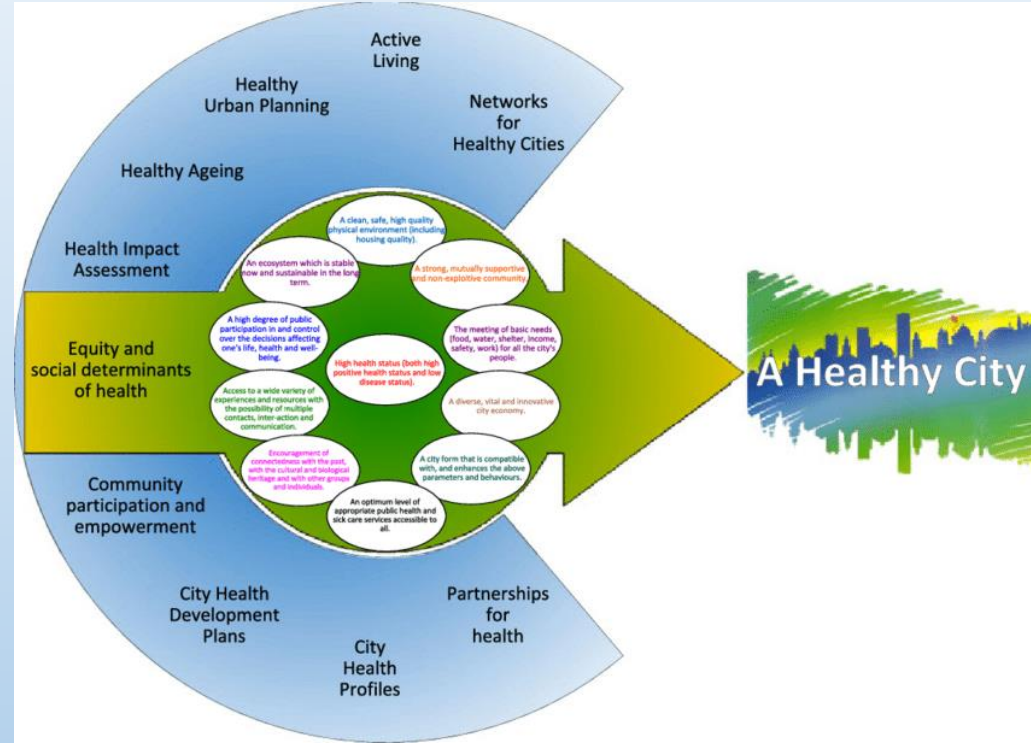
8. Steer
9. Work setting
10. Define functions
11. Set up the secretariat
12. Plan
13. Build capacity
14. Establish accountability

Taking action

15. Increase health awareness
16. Advocate strategic planning
17. Intersectoral collaboration
18. Community participation
19. Promote innovation
20. Ensure health in all policies

SAĞLIKLI ŞEHİRLER PROJESİ GEREKLİLİKLERİ

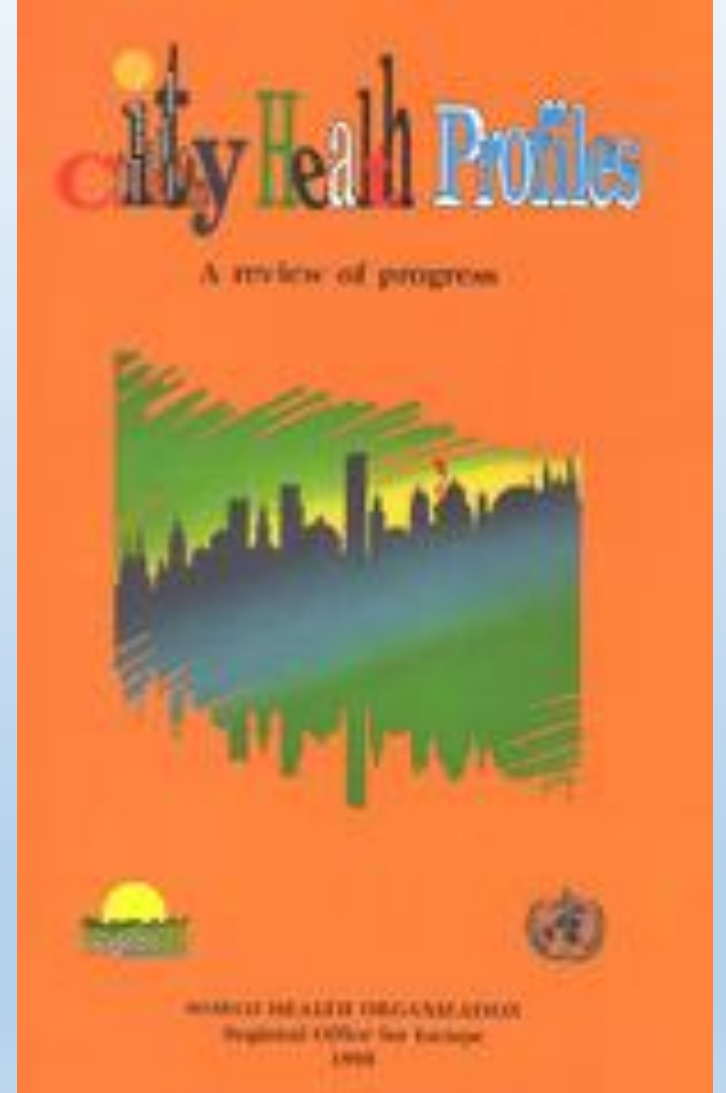
- Politik Taahhüt
- Sağlıklı Şehir Proje Ofisi
- Şehir Sağlık Profili
- Sağlıklı Şehir Göstergeleri
- Şehir Sağlık Gelişim Planı

ŞEHİR SAĞLIK PROFİLİ NEDİR?

Bir şehir sağlık profili; şehirde yaşayanların sağlığının ve bunları etkileyen faktörlerin **niteliksel ve niceliksel** bir açıklamasıdır.

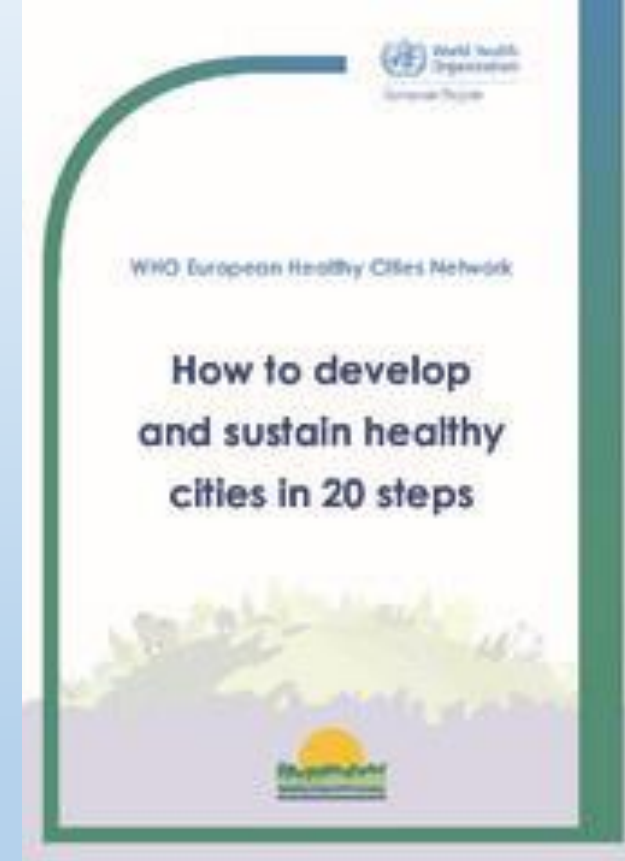
- Sorunları tanımlar.
- Gelişim için önerilerde bulunur.
- Rehberlik hizmeti verir.

ŞEHİR SAĞLIK PROFİLİ

Şehir Sağlık Profilleri vatandaşların sağlıklarını etkileyen faktörleri ve şehirde sağlık alanındaki eşitsizlikleri ortaya koyan mükemmel araçlardır. Tüm şehirlerin şehir sağlık profili hazırlaması gerekmektedir. Şehirler DSÖ'nün sağlıklı şehir profili oluşturma konusundaki kılavuzlarına uygun olarak yeni bir profil hazırlayacaktır. Geçmişte bir şehir sağlık profili oluşturmuş olan şehirlerse bu faz için profillerini güncelleyecektir.

Şehirler mümkün olduğunca şehir sağlık profillerinin sağlık alanındaki eşitsizlikleri ve hassas grupların sağlığını ortaya koymasına odaklanmalıdır.

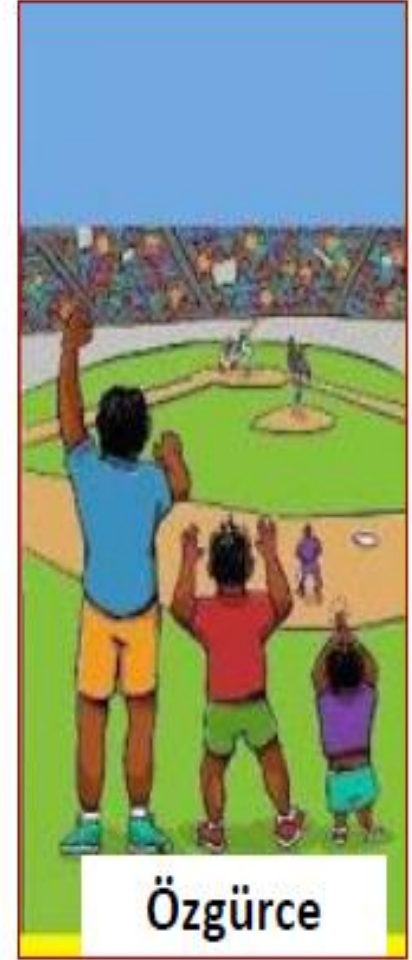
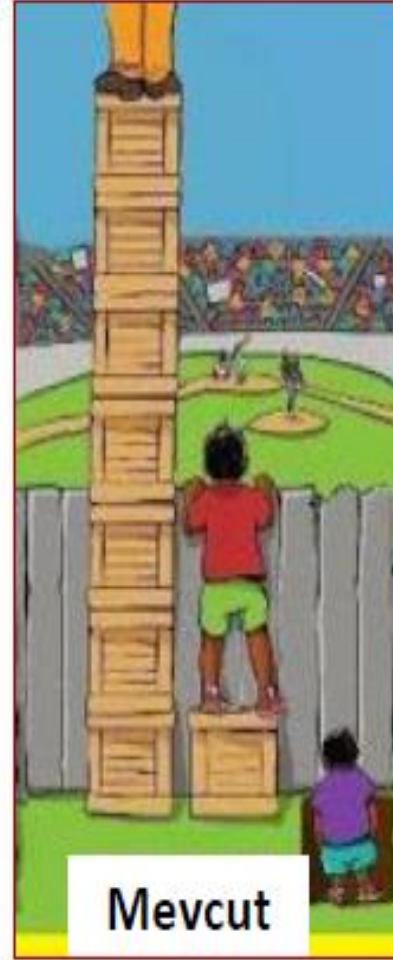
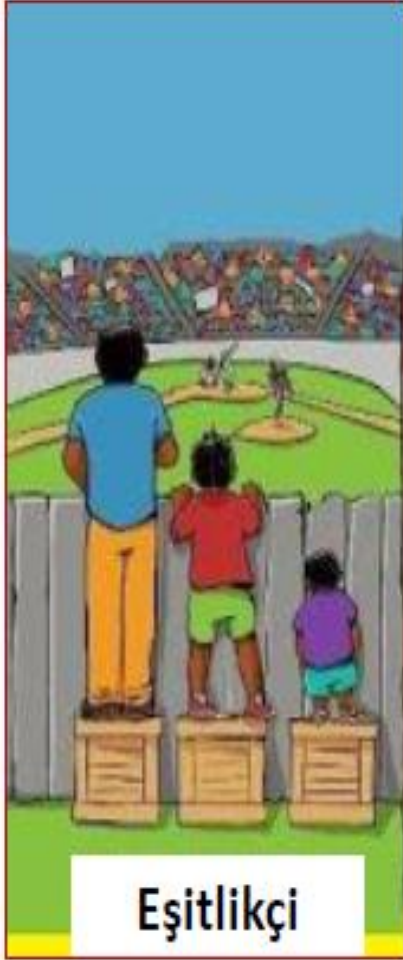

NASIL OLMALI?

- ✓ Şehirle ilgili sağlık bilgilerini özetlemeli,
- ✓ Şehrin sağlık sorunlarını tanımlamalı,
- ✓ Şehirdeki sağlığı etkileyen etmenleri tanımlamalı,
- ✓ Sağlığın geliştirilmesi için önerilen çalışma alanlarını tanımlamalı,
- ✓ Sektörler arası çalışmalar için başlatıcı rol olmalı,
- ✓ Halka, politikacılara, karar vericilere rehberlik etmelidir.

NASIL OLMALI?

- ✓ Doğru, güncel, tarafsız, bağımsız
- ✓ İyi analiz edilmiş olmalı
- ✓ Sağlığı geliştirici çalışmalar tanımlanmalı
- ✓ Toplumun katılımı sağlanmalı
- ✓ Tüm gruplar sağlık gelişiminde rol almalı
- ✓ Sağlıkla ilgili hedefler olmalıdır.

Eşitlikçi & Adil

Üretim

Her bir şehir sağlık profilinin hazırlanmasında farklı sorunlarla karşılaşacaktır. Öncelik, ilerlemenin kaydedilmesi gerekmektedir.

İdeal olarak aşağıdakileri yapmanız gerekir.

Anahtar noktalar

- Şehir sağlık profilinin hazırlanmasının yönetilmesi için bir lider kurum belirlenmesi
- Tüm ilgili kurumların katılımının erken bir safhada sağlanması
- Mevcut bütçenin ve insan kaynaklarının tanımlanması
- Hedef kitlenin tanımlanması
- Üretim ve dağıtım için bir zaman çizelgesi belirlenmesi
- İçerik ve uzun dönemli program hakkında karar verilmesi
- Mevcut veri kaynaklarının tanımlanması
- Yerel yardımın kullanılabilirliğinin düşünülmesi (okullar, üniversiteler, STK'lar)
- Önerilerin dahil edilmesi

ŞEHİR SAĞLIK PROFİLİ

AMAÇ

- Temel sağlık göstergelerinin izlenmesi
- Sağlık alanındaki eşitsizliklerin belirlenmesi
- Eşitsizliklerin giderilmesine yönelik yol haritasının oluşturulması
- İlçeler arası farklılıkların ortaya konması
- Şehirde yaşayanların sağlığının geliştirilmesi
- Profesyonellerin yanı sıra 'karar vericiler' için de yararlı olmalı ve onaylanmalıdır

ŞEHİR SAĞLIK PROFİL HAZIRLAMA NE İŞE YARAR

- Profiller, sağlıklı şehirler projesinin bir gerekliliği olmakla birlikte kentin sağlık alanındaki durumunu ve gelişimini göstermesi açısından da yerel yönetimlerce hazırlanmasında fayda görülen önemli bir araçtır.
- Şehir sağlık profilleri sağlığın sosyal belirleyicileriyle ilgili belirlenen göstergeler ışığında mevcut durumu bize yansıtır, sağlık alanındaki hizmetlerin geliştirilmesi ve sağlık alanındaki eşitsizliklerin giderilmesi için yerel yönetimlere fırsatlar sunar.
- Aynı zamanda halkın farkındalığını arttırarak, sağlık alanındaki hizmetlerin arttırılması için politik taahhütlerin geliştirilmesini teşvik eder. Şehirler arasında sağlık ve sağlığın sosyal belirleyicilerinin karşılaştırmasını yapma imkanı verir.
- Şehirdeki sağlığın geliştirilmesi için stratejiler ve müdahale programlarını içeren şehir sağlık planlarının geliştirilmesi için veri sağlar.
- Şehir Sağlık Profillerinde; yerel şartlara bağlı olarak değişiklik göstermekle birlikte ulaşım, yol güvenliği, çevre kalitesi, sosyal hizmetler, konut, kentsel planlama, yeşil alanlar, suç ve suç korkusu gibi sağlığın sosyal belirleyicileri; stratejik etkileri, sağlık etkileri, eşitlik üzerindeki etkileri bakımından değerlendirilir.

LİDER KURUM

Çoğu şehirde, bir sağlık profilinin hazırlanması inisiyatifi bu profilin hazırlanmasında öncülük eden bir kurum ya da birimden gelir. Bu kurum şehirdeki diğer kurumlar tarafından uygun grup olarak tanımlanmalı ve profilin hazırlanmasının koordine edilmesi veya yönetilmesi sorumluluğunu almalıdır. Genellikle bu rolü **Sağlıklı Şehirler Koordinatörü** üstlenir ve bu kişi profilin Sağlıklı Şehirler projesi hakkındaki taahhüdün bir parçası olarak hazırlanması için politik destek sağlamayı amaçlayacaktır.

İLGİLİ KURUMLARIN KATILIMI

Profilin yalnızca bir kurumun sorumluluğunda olmadığı açıktır. Erken bir safhada, resmi ve resmi olmayan temalarla şehirdeki diğer ilgili gruplarla ilişkiye geçilmelidir. Mümkün olan hallerde ortaklar sağlık hizmetlerinden, çevre sağlığından, konuttan, sosyal hizmetlerden ve eğitimden sorumlu olan yasal kurumları içermelidir. Sağlıkla ve sağlığa ilişkin konularla ilgili gönüllü kuruluşlar da değerli ortaklardır.

Proje için yönlendirici bir grup üretim ekibine destek verebilir.

İdealinde; yönlendirici grup, kaynaklara veya bilgiye katkısı olabilecek resmi kurumların temsilcilerini ve mümkünse konuyu tanıtabilecek beceri ve bilgiye sahip kişileri içerecektir.

Bununla birlikte, başlamak ve yürütmek zordur.

HAZIRLAMA 1

Tüm paydaşlarla ilk toplantı

- Hedef kitlenin belirlenmesi
- Bütçe ve insan gücü planlama
- Zaman çizelgesi
- Veri kaynaklarının belirlenmesi

HAZIRLAMA 2

- İlk profil kapsamlı olmalı, daha sonrakiler en önemli sorunlara yoğunlaşmalıdır.
- Doğrudan sağlıkla ilgili veriler dışındakiler dikkatle gözden geçirilmeli ve yorumlanmalıdır.
- Öneriler somut ve uygulanabilir olmalıdır.
- Paydaşların katkıları net bir şekilde belirlenmeli
- Kapasite aşımı için baskı yapılmamalı

İÇERİK 1

Anahtar noktalar

- Bir şehrin sağlık profiline ilişkin herhangi bir tarif yoktur; her bir şehir kendi konularını seçecektir.
- Tüm profiller nüfusa ilişkin temel bir açıklama (sayı, yaş yapısı) ve hayati istatistikleri (doğum ve ölüm bilgileri) içerecektir.
- İçeriğe alınması düşünülebilecek diğer alanlar aşağıdakilerdir:
 - Sağlık Durumu
 - Yaşam Biçimleri
 - Yaşam Koşulları
 - Sosyoekonomik Koşullar
 - Fiziksel Çevre
 - Eşitsizlikler
 - Fiziksel Ve Sosyal Altyapı
 - Halk Sağlığı Hizmetleri Ve Politikaları

İÇERİK 2

Temel demografik ve hayati istatistikler şehrin açıklanması için son derece önemlidir ve bunların tüm profillerin istatistiksel bölümünde yer alması beklenebilir. Bunlar genellikle iyi ve geniş kapsamlı bir şekilde tanımlanır ve böylece şehirler arasındaki karşılaştırmalar için yararlı göstergeler oluşturur.

Bazı göstergeler yalnızca büyük kaynakların kullanılabilecek olması halinde, örneğin özel araştırmalarla, elde edilebilir, bu yüzden her şehrin bunları profiline dahil etmesi mümkün olmayabilir.

HİÇ BİR ŞEY DÖRT DÖRTLÜK
DEĞİLDİR !
ULAŞILABİLENİN EN İYİSİNDEN
BAŞLAMAK GEREKİR !

VERİLERİN SEÇİMİ

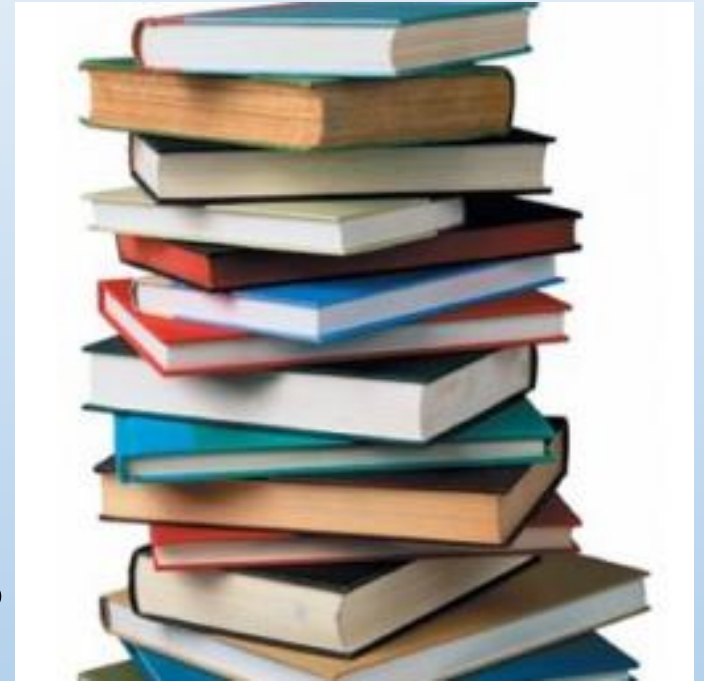
Profilde yer alacak olan verilerin seçimine ilişkin kriterler aşağıdakileri içermelidir:

- Sağlığa İlişkin Olması
- İstatistiksel Geçerlilik
- İstatistiksel Güvenilirlik
- Tarihsel Eğilim Verilerinin Kullanılabilirliği
- Geleceğe Yönelik Projeksiyon Potansiyeli
- Diğer Sağlık Verileri İle Olan İlişki (Sosyal Dışlanma – Alkol – Sağlık; Fakirlik – Barınma – Sağlık)
- Ülke içerisinde ulusal, bölgesel ya da şehirselle düzeyde ve yabancı şehirler ve ülkelerle karşılaştırılabilir verilerin varlığı

VERİ KAYNAKLARI

- Ulusal araştırmalar
- Nüfus sayım verileri
- Şehir istatistikleri
- Yerel araştırmalar
- Halk Sağlığı Anabilim Dallar
- Gönüllü kuruluşlar, STK'lar ??

VERİ ANALİZİ-YORUMLAMA

Uzman önerileri

- Ortak kriterler
- Oranlar ya da Hızlar
- Grafikler
- Karşılaştırmalar (ortak veri kaynağı ise...)

VERİ ANALİZİ DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

- Ham sayılar büyüklükleri anlatmaz !
Ama olmalıdır !
- Hesaplanabiliyorsa ‘hız’lar kullanılmalıdır !
- Yıllar içindeki değişiklikler önemlidir !
- Yansıtımlar dikkatli bir şekilde yapılmalıdır!
- Hesaplamalar ! Grafikler !!

DEĞERLENDİRME

- Planlamaya uyuldu mu ?

- Zaman çizelgesi

- Bütçe

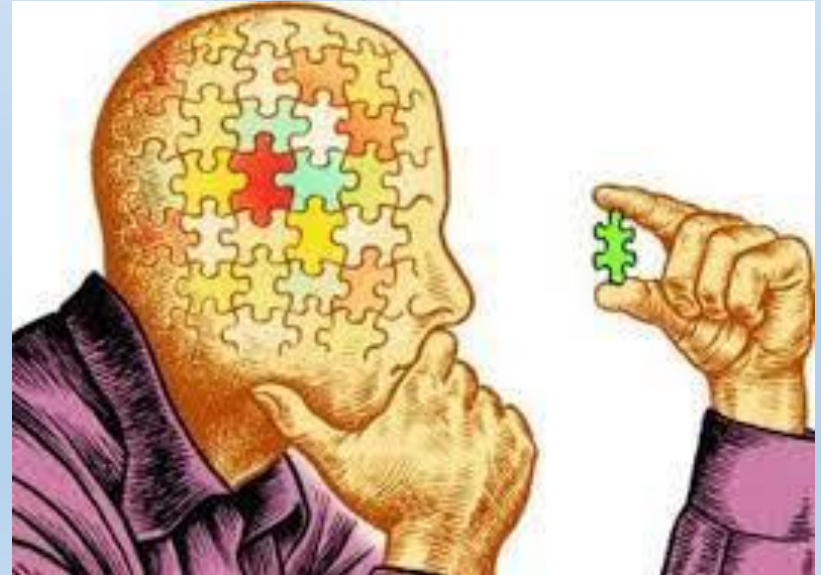
- Katılım

- İçerik anlaşılır mı ?

- Tablolar, grafikler

- Bilimsellik

- Amaca ulaşma

SUNUM, DAĞITIM VE İLETİŞİM

• Sunum

- Ortam
- Format, boyut
- Genel görünüm
- Gösterim
- Okunabilirlik
- Kimlik

• Dağıtım ve iletişim

- Kopya sayısı
- Broşürler
- Konumlar

İLETİŞİM

- İdari toplantılar
- Özel toplantılar
- Medya
- Tanıtım aktiviteler

Bir şehrin sağlık profilinin içeriği ne kadar etkileyici olursa olsun, profil eğer okunabilir ve anlaşılabilir olursa amacına ulaşır. Profilin sunumu ve dağıtımı ile mesajlarının iletimi için harcanan çaba asla boşa gitmez.

Her şehir yerel kültür ve zevki dikkate alarak yaşayan insanların dikkatini nasıl çekeceğini bilecektir.

SAĞLIK PROFİLİ ÇALIŞMA PLANI

YAPILACAKLAR	AÇIKLAMA
Yönlendirme Kurulu oluşturulması	Çalışmada yer alacak kurulun belirlenmesi amacıyla için kurumlara yazı YAZILMASI
Verilerin toplanması	İnternet ve Kurumlara ait raporlardan (TÜİK, ilgili Bakanlıklar....) verilerin toplanması
Eksik veriler için yazışmaların yürütülmesi	İnternet, raporlar vb. kaynaklardan elde edilemeyen verilerin ilgili kurumlardan ve birimlerimizden talep edilmesi
Mevcut tüm verilerin rapor haline getirilmesi	Elde edilen verilerin bir word belgesinde yorumlanmaya müsait bir şekilde toplanması
Yönlendirme Kurulu toplantısının gerçekleştirilmesi	Gerekli hazırlıkların başlatılması, sunu hazırlanması ve davet yazılarının yazılması
Verilerin yorumlanmasına ilişkin hizmet alımı	Profile ilişkin verilerin yorumlanmasına yönelik hizmet alımının yapılması
Tasarım ve baskı işi hizmet alımı	Yorumlanan verilerin tasarım ve baskısı
Sağlık Profiline dağıtımı	İlgili tüm kurum ve kuruluşlara, üniversitelere dağıtımın yapılması

Karar vermede kullanılan kriterler

Sağlıklı şehir vizyonlarını birleştirmek

Zorluklarla mücadele etmek

Stratejik ve taktiksel düşünmek

Etki potansiyeli

Meşruiyet ve geçerlilik ilişkisi

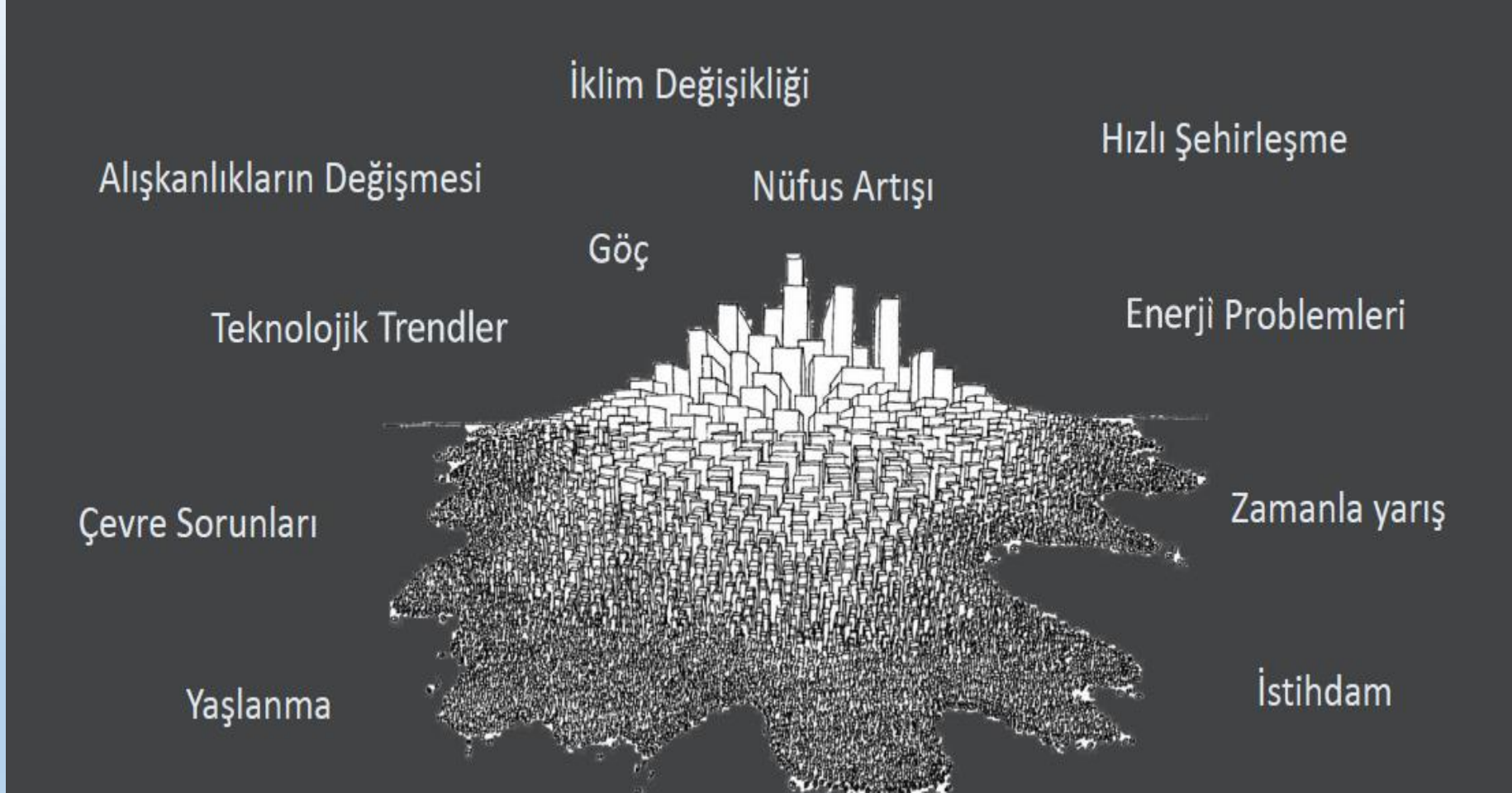
Yenilik için giriş noktaları

Sosyal, ekonomik, çevresel ve bakım
gündemlerini birleştirmek ve tüm yeni
ortakları angaje etmek

Realistik

Katma değer

Şehir Sağlığı Gündemi

Nüfus

Profilin başlangıç noktası şehrin boyutu ve nüfusun demografik açıklaması olmalıdır. Bu bilgiler genellikle ulusal ya da bölgesel nüfus sayımlarından elde edilebilir. Bunlar bölgeler tarafından sık sık bozulabilir ve gelecekteki eğilimler ve projeksiyonlar dahil edilebilir.

Sağlık durumu

Bir topluluğun sağlığının tek bir göstergesi yoktur. Ölçütlerin büyük bölümü pozitif sağlıktan çok ölüm ve hastalıkla ilgilidir. Bununla birlikte, bunlar uzun yıllar boyunca yaygın kullanım avantajına sahip olan yararlı ölçütlerdir. Bunların avantajları ve sınırlılıkları iyi bilinir.

İçeriğe dahil edilecek olan temel alanlar aşağıda verilmiştir:

(a) hayati istatistikler: doğumlar, yaş grupları ve nedenlere göre ölümler ve diğer yerlerle karşılaştırmaya olanak sağlayan oranlar

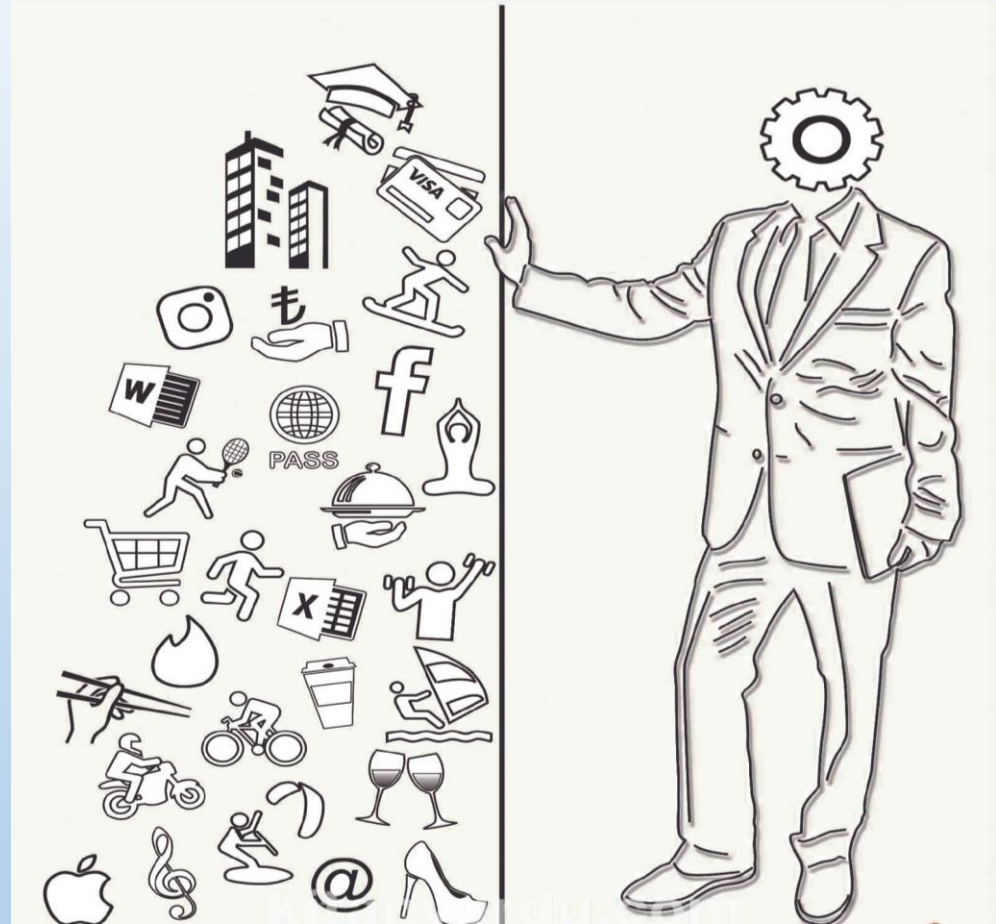
(b) morbidite ölçütleri: özel epidemiyolojik çalışmalar ya da hastalık kaydı (bildirilebilir hastalıklar, kanser) veya sağlık hizmetlerinin kullanılması gibi dolaylı göstergelerle elde edilebilecek olan toplumdaki hastalık ölçütleri.

Yaşam tarzları

Yaşam tarzlarının temel morbidite nedenleri ve Avrupa'daki mortalite oranları üzerindeki etkisi hakkında oldukça iyi epidemiyolojik kanıtlar mevcuttur. Mümkün olan hallerde, şehirler bunlarla ilgili bilgileri profile dahil etmelidir, çünkü bu bilgiler yerel önleyici tedbirlerle ilgili alanları temsil etmektedir. Bunlar aşağıdakileri içerir:

- Sigara İçme
- Alkol
- İlaçların Kötüye Kullanımı
- Egzersiz
- Diyet

Barınma

Yeterli konut uzun süreden bu yana sağığın önemli bir ön koşulu olarak kabul edilmektedir. Barınma (ev sahibi olma, özel ve halk tarafından kiralanan konut) ülkeden ülkeye büyük farklılık göstermektedir, bu yüzden şehir içerisinde bilinen çeşitli veri kaynakları olacaktır.

Aşağıdakiler hakkında bilgi sağlanacaktır:

- Şehirdeki Evsiz İnsanların Sayısı
- Konutların Fiziksel Özellikleri
- İşgal Yoğunluğu

Sosyoekonomik koşullar

Yaşam koşulları aynı zamanda sosyoekonomik faktörlerden de etkilenir.

Bunlara ilişkin bilgiler çeşitli kurumlardan elde edilebilir. Bu bilgiler hizmet sorumluluğunun ulusal ve yerel dağılımına bağlı olacaktır. İçeriğe katılacak olan konular aşağıdakileri içerebilir:

- Eğitim
- İstihdam
- Gelir
- Suç Ve şiddet
- Kùltùrel Katılım

Fiziksel çevre

Şehrin fiziksel çevresi hem sağlık durumu hem de şehirde yaşayanların sağlığı algılaması üzerinde büyük bir etkiye sahiptir. Çeşitli ölçütler kullanılabilir ve istatistikler genellikle aşağıdakilerle ilgili yerel çevre sağlığı hizmetlerinden elde edilebilir:

- Hava Kalitesi
- Su Kalitesi
- Su Ve Kanalizasyon Hizmetleri
- Gürültü Kirliliği
- Radyasyon
- Açık Alanlar
- Vektörler
- Besin Kalitesi

Eşitsizlikler

Şehir sağlığına ilişkin herhangi bir değerlendirme farklı insan gruplarının son derece farklı sağlık durumları ile karşı karşıya olduğunu gösterecektir.

En kötü koşullarda yaşayanların durumu, en iyi koşullarda yaşayanların durumuna yaklaştırılabilirse, şehir sağlık hedeflerinin bir çoğuna ulaşılabilir. Bu yüzden, şehir sağlık profilinin sağlıktaki eşitsizlikleri ve sağlığın belirleyicilerini tanımlaması ve mümkün olması halinde niceliğini belirlemesi son derece önemlidir.

Yukarıda belirtilen istatistiklerin çoğu gruplar arasındaki farklılıkların gösterilmesi için nüfus özelliklerine göre analiz edilebilir.

Fiziksel Ve Sosyal Altyapı

Bir şehrin altyapısı, şehirdeki yaşam koşullarını, fiziksel çevreyi ve yaşam biçimlerini etkiler ve bazı yönleriyle belirler. Bir şehrin profilinin bu bölümü istatistiksel ve niceliksel olmaktan çok açıklayıcı ve niteliksel olabilir.

- Taşımacılık, iletişim ve şehir planlaması, kentsel dönüşüm hakkında bilgiler içerebilir.
- Sosyal altyapı konuları eğitim olanaklarını, toplum geliştirme projelerine ilişkin açıklamaları ve sosyal dışlanma konusundaki kanıtları içerebilir.

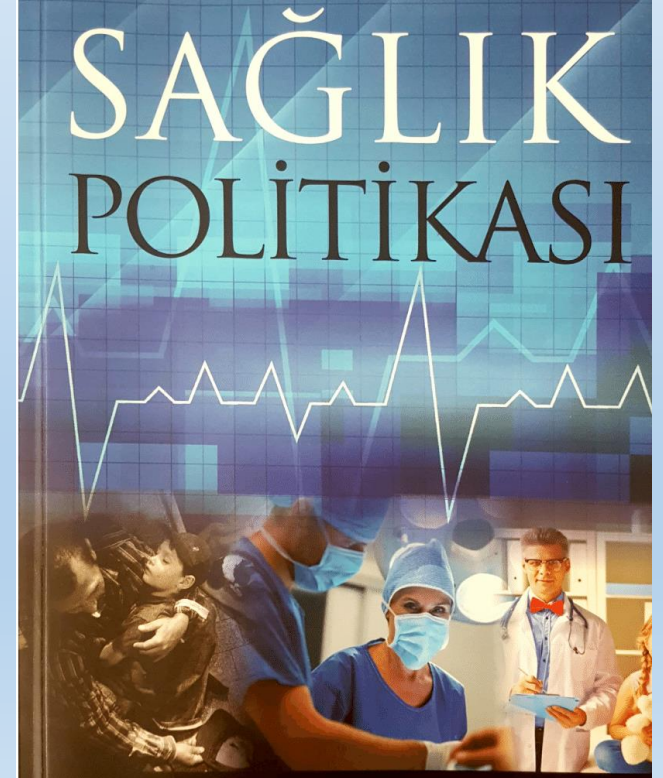
Halk Sağlığı Politikaları Ve Hizmetleri

Halk sağlığının yorumlanması tüm Avrupa'da değişkenlik gösterir. Burada kastedilen geniş olarak sağlığın desteklenmesini veya hastalığın önlenmesini amaçlayan hizmetler ve politikalardır. Dahil etme alanları aşağıdakilere göre gruplandırılabilir:

- toplumda hastalık önlenmesi amacını taşıyan politikalar ve hizmetler
- göç politikaları ve sağlık hizmetleri
- eğitim politikaları ve hizmetleri
- çevre politikaları ve hizmetleri

Her ne kadar hiçbir şehir sağlığı profili bu konuların tümüne ilişkin kapsamlı bilgi içermeyebilir.

Ancak bazı kanıtlar sunan bir profil sağlık durumuna ve bunu etkileyen faktörlere ilişkin iyi bir açıklama verecek ve sağlık sorunlarının tanımlanmasına ve planların geliştirilmesine güçlü bir katkıda bulunacaktır.

KADIKÖY ŞEHİR SAĞLIK PROFİLİ

2019

MALKARA ŞEHİR SAĞLIK PROFİLİ

2017

PENDİK Şehir Sağlık Profili

2019

izmir kent sağlık profili

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

Eskişehir Tepebaşı Belediyesi

eskişehir sağlıklı kent profili

Danışma Kurulu

Tepebaşı Belediyesi

M. Melih SAVAŞ | Başkan Yardımcısı
Yard. Doç. Dr. Erkan UÇKAN | Başkan Danışmanı
Fahrettin ÇEÇGEL | Çevre Koruma ve Kontrol Müdürü V.
Serkan ŞENGÜL | Dış İlişkiler Müdürü V.
Mehtap CİBİŞ YILDIZ | Sağlık İşleri Müdürü V.

Yayına Hazırlayanlar

Tepebaşı Belediyesi Sağlık Şehir Hareketi Proje Ofisi

İnci ÇAUŞKAN | Sosyolog

Deniz DURU | İletişimci

Buğra K. KÖKGÖZ | Grafik Tasarımcı

www.tepebasi.bel.tr

NİLÜFER KENT SAĞLIK PROFİLİ 2022

BİLECİK ŞEHİR SAĞLIK PROFİLİ

TRABZON BELEDİYESİ ŞEHİR SAĞLIK PROFİLİ SAĞLIK GÖSTERGELERİ

ÇANKAYA KENT SAĞLIK GÖSTERGELERİ ve ÇANKAYA KENT SAĞLIK GELİŞİM PLANI 2019-2023

Denizli Belediyesi
Kent Sağlık Profili

DENİZLİ MUNICIPALITY CITY HEALTH PROFILE

Gölcük Şehir Sağlık Profili 2014

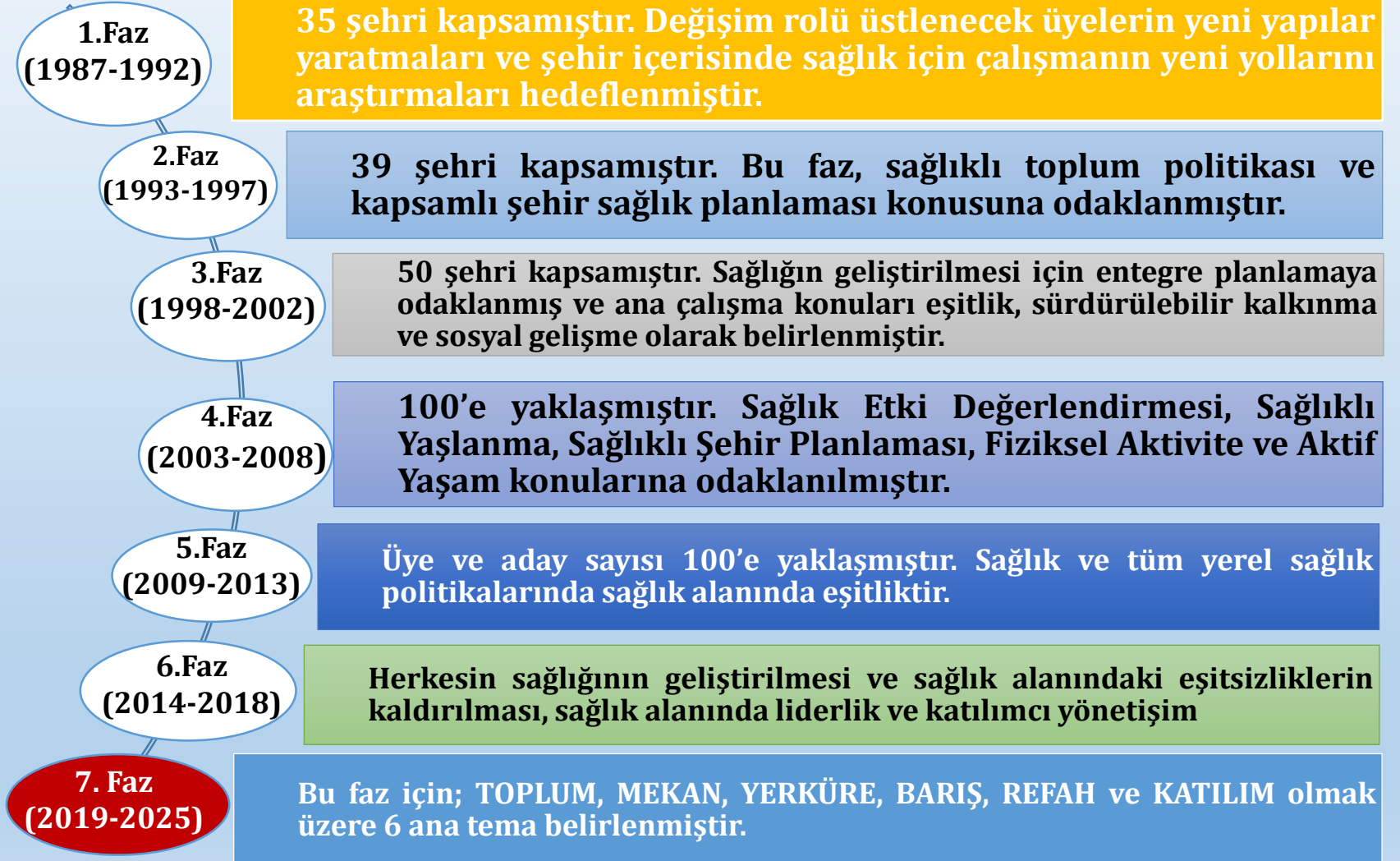

Çankaya
BELEDİYESİ

Şehir Sağlık Profillerinde 2000 yılından 2023'e geçiş

Bursa Örneği

DSÖ SAĞLIKLI ŞEHİRLER PROJESİ FAZLARI

SAĞLIKLI ŞEHİRLER PROFİLİ REVİZYONLARI

2000-İLK

- DSÖ Sağlıklı Şehirler Ağı 3. fazına katılım
- Şehir Sağlık Profili-1

2003

- Şehir Sağlık Profili-1 (Revizyon)

2004

- DSÖ Sağlıklı Şehirler Ağı 4. fazına katılım

2005

- Türkiye Sağlıklı Kentler Birliğinin kuruluşu
- Bursa'da DSÖ toplantısı
- Şehir Sağlık Profili-2

2007

- Şehir Sağlık Profili-3

2009

- Şehir Sağlık Profili-4

2010

- DSÖ Sağlıklı Şehirler Ağı 5. fazına katılım

2011

- Şehir Sağlık Profili-5

2014

- DSÖ Sağlıklı Şehirler Ağı 6. fazına katılım
- 2014- Şehir Sağlık Profili-6

2019

- DSÖ Sağlıklı Şehirler Ağı 7. fazına katılım hazırlıkları
- 2019- Şehir Sağlık Profili

2020

- Covid 19 Pandemi süreci
- 7. Faz Üyelik Süreci

2021

- Şehir Sağlık Gelişim Planı Hazırlanması

2022

- İzleme ve Değerlendirme

2023

- İzleme ve Değerlendirme

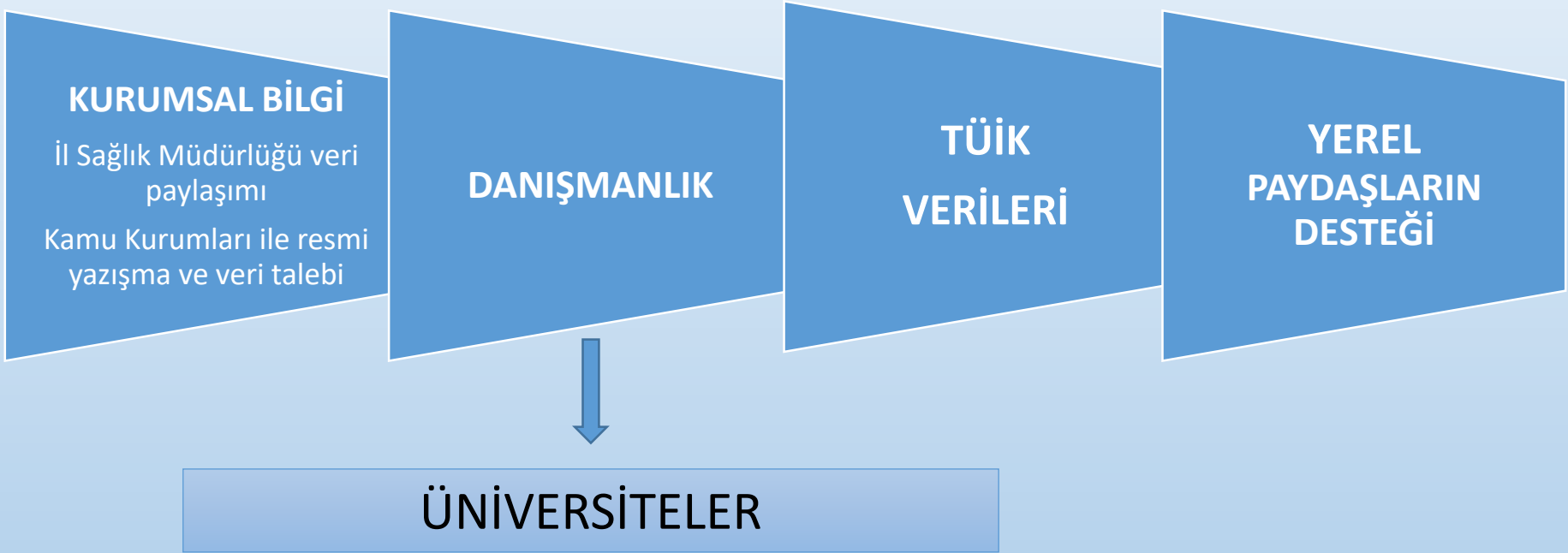
2024

- 7. Faz tamamlanması

ŞEHİR SAĞLIK PROFİLİ REVİZYONLARI

ŞEHİR SAĞLIK PROFİLİ ÖRNEKLEME

Şehir Sağlık Profilinin hazırlanması süreci;

1. Proje ekibinin oluşturulması
2. Literatür araştırması
 - Şehir sağlık profili nedir? Nasıl Hazırlanır? Hazırlanan profillerin incelenmesi
 - Benzer nitelikteki rapor ve belgelerin incelenmesi
3. Şehre ait sağlığın sosyal belirleyicilerinin tespiti
4. Göstergelerin belirlenmesi
5. Göstergelerle ilgili verilerin toplanabileceği paydaş listesinin oluşturulması
6. Paydaşların bilgilendirilmesi (toplantı yapılarak ve/veya yazışma yoluyla)

7. Medikal sağlık boyuyla ilgili bilgilerin toplanması için İl Sağlık Müdürlüğü ile protokol yapılması

8. Göstergelerle ilgili verilerin toplanması

- Kurumlarla ve belediyenin ilgili birimleriyle yazışma ve/veya birebir görüşmeler gerçekleştirilmesi

- TÜİK verilerine ulaşılması

- İnternet araştırması

9. Verilerin tutarlılık, geçerlilik ve yeterlilik açısından analizi

10. Verilerin belirli başlıklar altında düzenlemesi ve harita, tablo ve grafik yoluyla görsel hale getirilmesi

11. Verilerin yorumlanması (bu aşamada uzman desteği alınması)

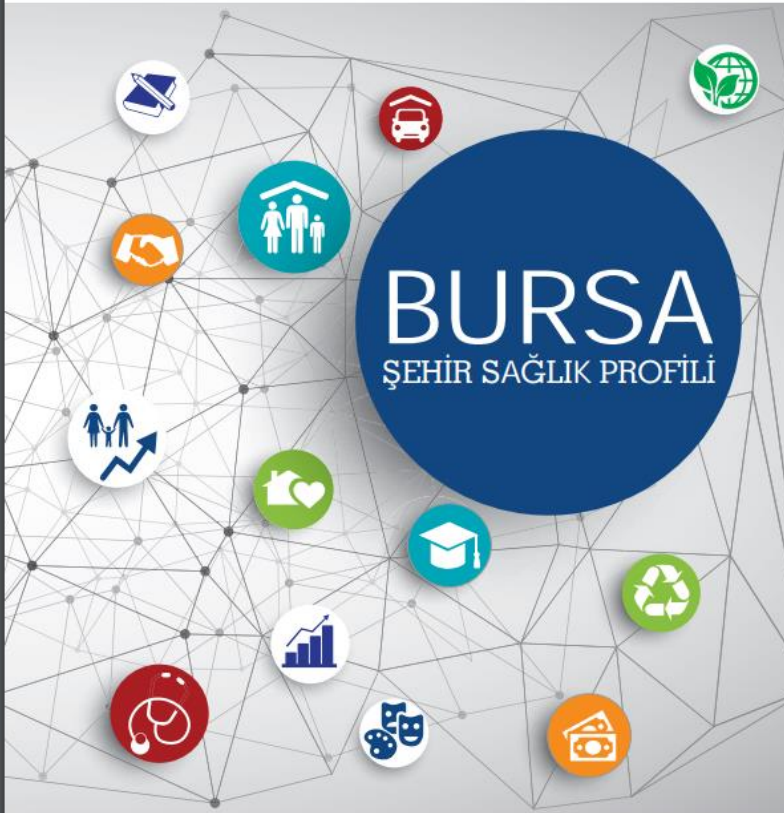
- Verilerdeki değişimin analizi yapılan hizmetlerle verilerin karşılaştırması, farklı verilerin çapraz değerlendirmesi, yerel ve ulusal planlarla uyum

12. Tasarım, baskı ve dağıtım gibi aşamalardan oluşmaktadır.

DSÖ SAĞLIKLI ŞEHİRLER AĞI

7. FAZ ŞEHİR SAĞLIK PROFİLİ

2019

Sağlık • Nüfus • Konut • Ekonomi • Sosyal Hizmetler • Eğitim • Ulaşım • Çevre • Yönetişim • Planlama

DESTEK VEREN KURUM VE KURULUŞLAR

Bursa Valiliği İl Sağlık Müdürlüğü
Bursa Valiliği İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü
Bursa Valiliği İl Nüfus ve Vatandaşlık Hizmetleri Müdürlüğü
Bursa Valiliği İl Dernekler Müdürlüğü
Bursa Valiliği İl Emniyet Müdürlüğü
Bursa Valiliği İl Jandarma Komutanlığı
Bursa Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü
Bursa Valiliği İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
Bursa Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
Bursa Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı
Bursa Büyükşehir Belediyesi Sağlık İşleri Dairesi Başkanlığı
Bursa Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı
Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanlığı
Bursa Büyükşehir Belediyesi Emlak ve İstimlak Dairesi Başkanlığı
Bursa Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı
Bursa Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sanat Dairesi Başkanlığı
Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (BUSKİ)
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Marmara Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü
Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO)
Bursa Bilecik Eskişehir Kalkınma Ajansı (BEBKA)
Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Bursa Bölge Müdürlüğü
Bursa Osmangazi Belediyesi
Bursa Nilüfer Belediyesi
Bursa Yıldırım Belediyesi
Bursa Mudanya Belediyesi
Bursa Gemlik Belediyesi
Bursa Orhangazi Belediyesi
Bursa İznik Belediyesi
Bursa Yenişehir Belediyesi
Bursa İnegöl Belediyesi
Bursa Kestel Belediyesi
Bursa Gürsu Belediyesi
Bursa Mustafakemalpaşa Belediyesi
Bursa Karacabey Belediyesi
Bursa Keles Belediyesi
Bursa Orhaneli Belediyesi
Bursa Büyükşehir Belediyesi
Bursa Harmanlık Belediyesi

ŞEHİR SAĞLIK PROFİLİ

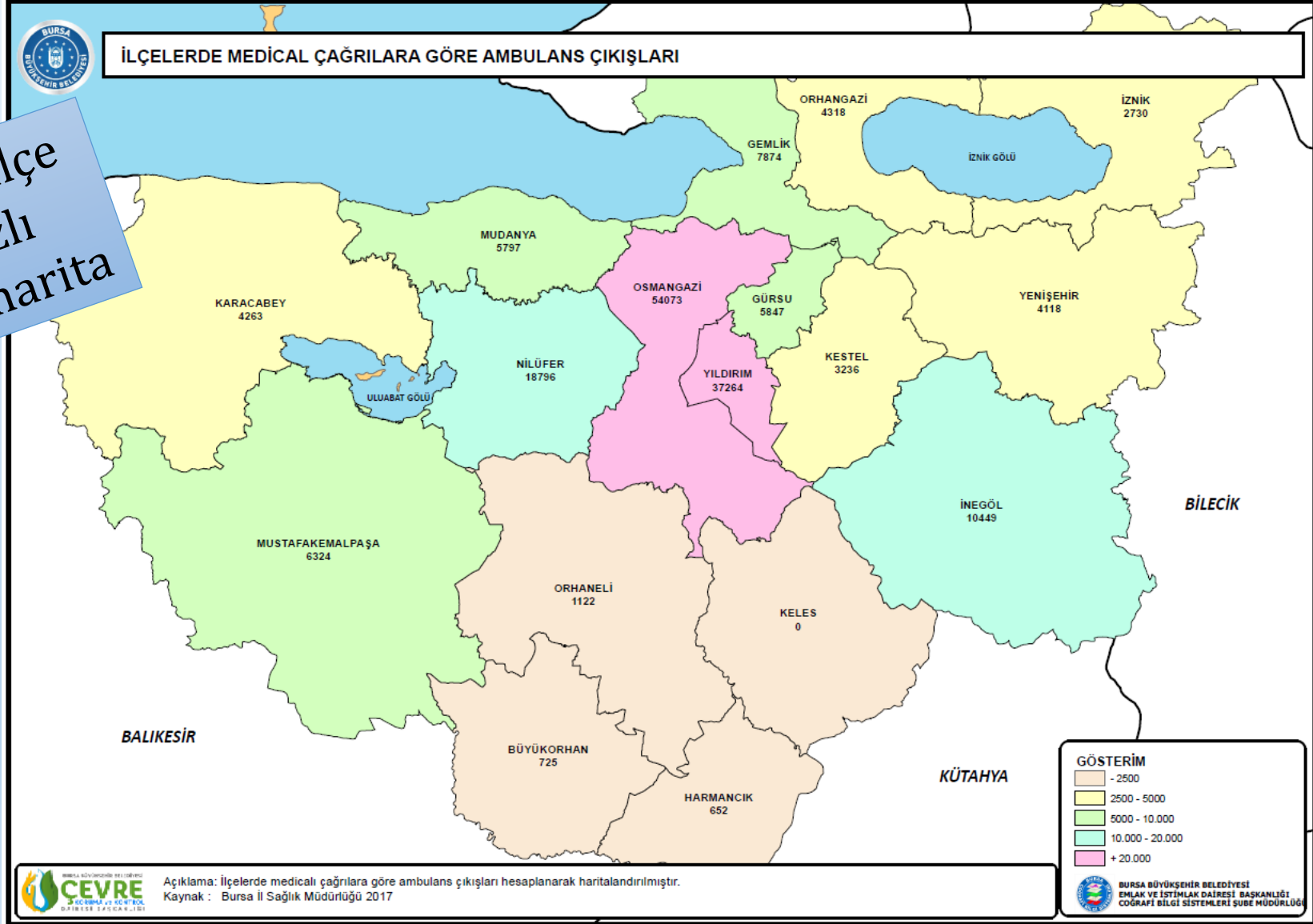
ŞEHİR SAĞLIK PROFİLİ

Şehir Sağlık
Göstergeleri

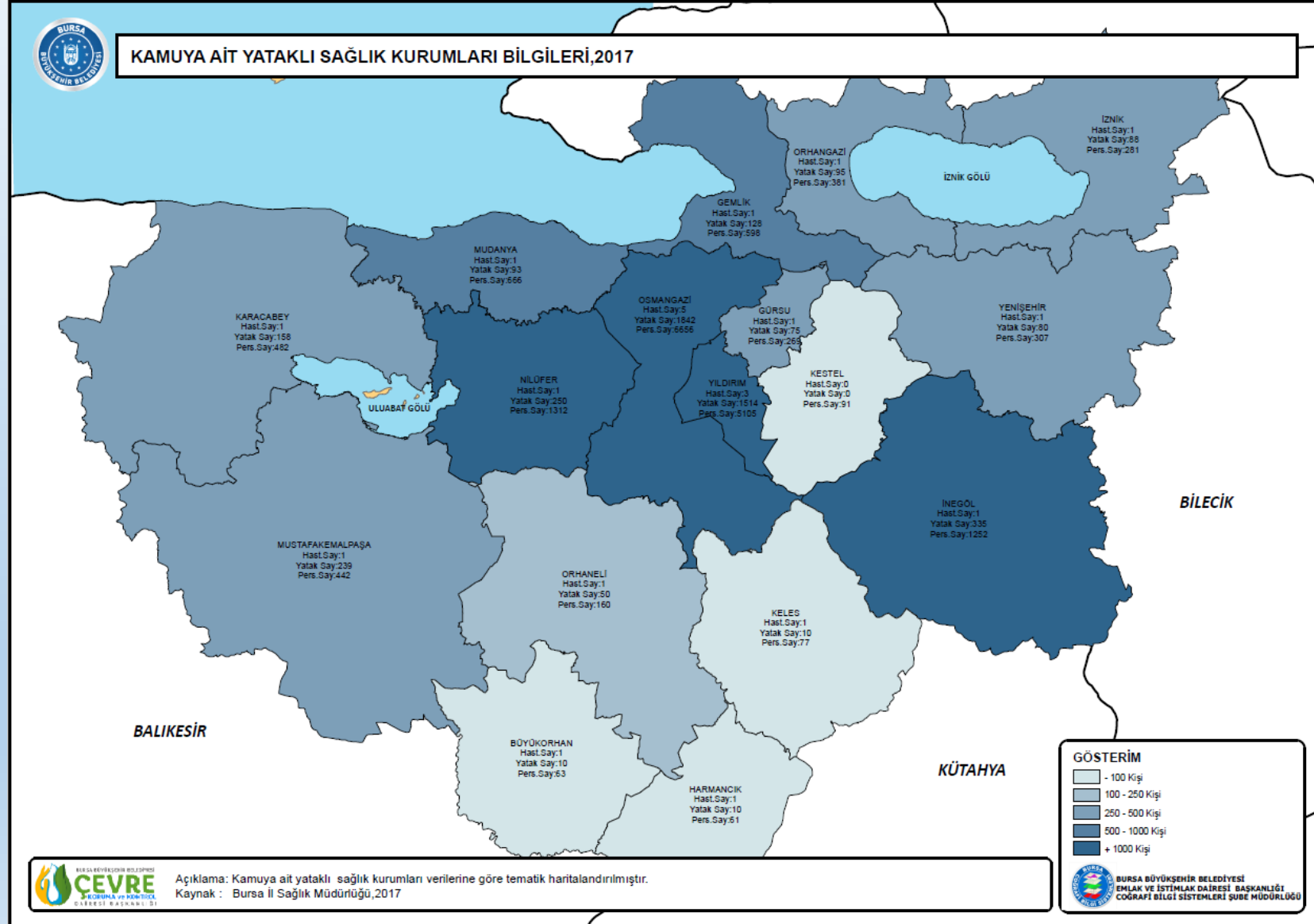
...hava kirliliği / kentsel dönüşüm /
teknoloji / erişim / gürültü / iklim / yeşil
alanlar / evde bakım / trafik / şiddet /
yerel ortaklıklar / halk sağlığı krizleri /
yaşlanma / göç / kazalar / yeni küresel
tehditler / kalp hastalıkları / obezite
dışlanma / ruh sağlığı / uyuşturucu /
kanser / fakirlik / çocukların sağlığı /
bağımlılık / fiziksel aktivite...

ŞEHİR SAĞLIK PROFİLİ-ÖRNEK1

Çoğu ilçe
bazlı
120 harita

ŞEHİR SAĞLIK PROFİLİ-ÖRNEK2

ŞEHİR SAĞLIK PROFİLİ 2019

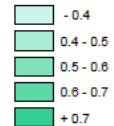

İLLERE GÖRE SAĞLIK ENDEKS DEĞERLERİ VE İL SIRALAMALARI

İL	SIRALAMA	ENDEKS	İL	SIRALAMA	ENDEKS	İL	SIRALAMA	ENDEKS	İL	SIRALAMA	ENDEKS	İL	SIRALAMA	ENDEKS	İL	SIRALAMA	ENDEKS
İSPARTA	1	0,8408	GİRESUN	15	0,6830	İSTANBUL	29	0,6471	DÜZCE	43	0,6065	KIRIKLARELİ	56	0,5601	BITLİS	69	0,4964
BOLU	2	0,8023	İZMİR	16	0,6819	KAYSERİ	30	0,6465	TOKAT	44	0,6016	ADİYAMAN	57	0,5314	GAZİANTEP	70	0,4757
RİZE	3	0,7695	AYDIN	17	0,6819	KİRŞEHİR	31	0,6455	YOZGAT	45	0,6014	SİRT	58	0,5296	BİNGÖL	71	0,4691
TRABZON	4	0,7403	SAMSUN	18	0,6801	ORDU	32	0,6451	KASTAMONU	46	0,6001	AMASYA	59	0,5263	ARDAHAN	72	0,4689
ARTVİN	5	0,7396	UŞAK	19	0,6755	BALIKESİR	33	0,6445	KARS	47	0,5928	DIYARBAKIR	60	0,5252	HAKKARİ	73	0,4341
ANKARA	6	0,7379	MANİSA	20	0,6548	ÇANKIRI	34	0,6418	KOCAELİ	48	0,5910	OSMANİYE	61	0,5222	ŞANLIURFA	74	0,4324
KIRIKKALE	7	0,7360	ERZURUM	21	0,6532	BURSA	35	0,6404	BURDUR	49	0,5897	BARTIN	62	0,5202	İĞİR	75	0,4018
KONYA	8	0,7265	ESKİŞEHİR	22	0,6524	NİĞDE	36	0,6375	BAYBURT	50	0,5877	TUNCELİ	63	0,5085	MARDİN	76	0,3973
EDİRNE	9	0,7194	MALATYA	23	0,6521	ÇANAKKALE	37	0,6300	SİNOP	51	0,5822	MERSİN	64	0,5062	YAN	77	0,3745
DENİZLİ	10	0,7174	KÜTAHYA	24	0,6512	NEVŞEHİR	38	0,6282	ZONGULDAK	52	0,5799	HATAY	65	0,5046	MÜŞ	78	0,3420
KARAMAN	11	0,7136	KAHRAMANMARAŞ	25	0,6490	ELAZIĞ	39	0,6262	TEKİRDAĞ	53	0,5703	ADANA	66	0,5039	ŞİRAN	79	0,3308
MÜĞLA	12	0,7042	KARABÜK	26	0,6480	GOMUŞHANE	40	0,6254	BİLEÇİK	54	0,5685	ÇORUM	67	0,5019	KİLİS	80	0,3192
AFYONKARAHİSAR	13	0,7028	YALOVA	27	0,6478	ANTALYA	41	0,6249	AKSARAY	55	0,5610	BATMAN	68	0,4967	AGRI	81	0,3014
SAKARYA	14	0,6987	ŞİVAĞ	28	0,6476	ERZİNCAN	42	0,6241									

SAĞLIK ENDEKS DEĞERLERİ

Kaynak : TÜİK, 2015

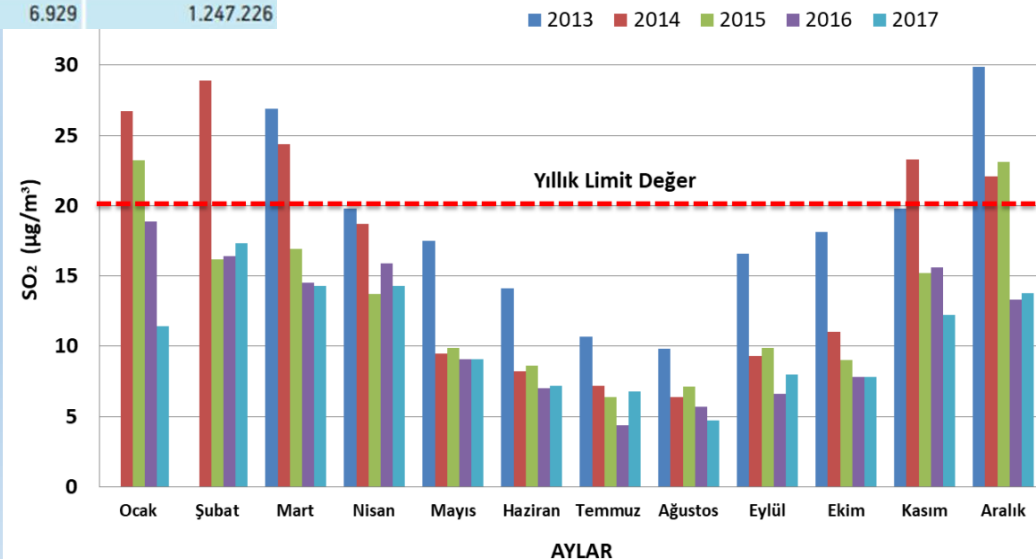

ŞEHİR SAĞLIK PROFİLİ

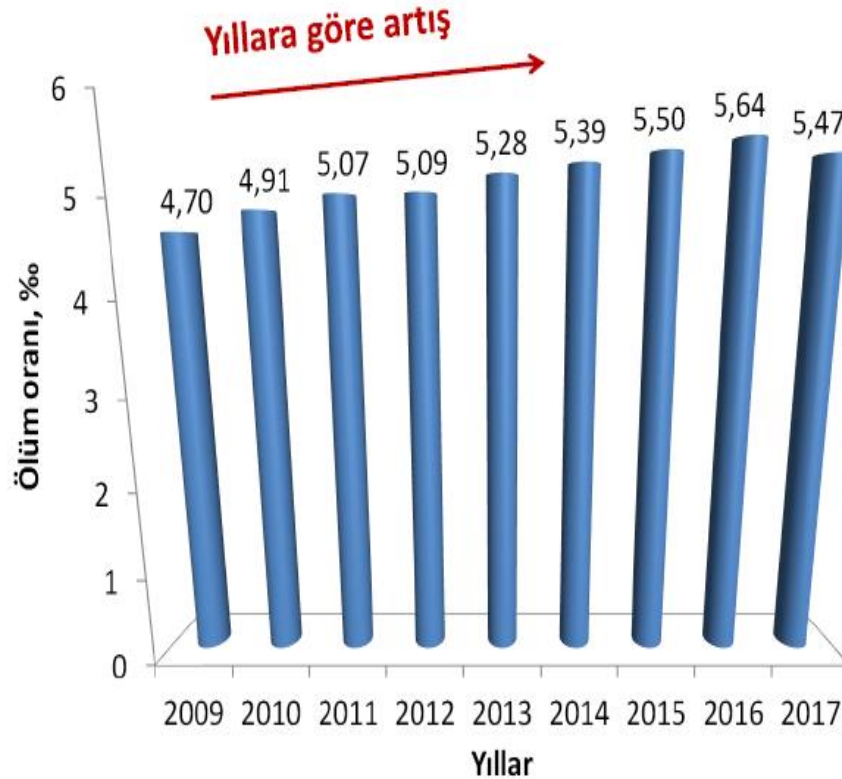
İçmesuyu Arıtma Tesisi	Kapasite (m³)	Arıtılan Su	
		Günlük (m³/gün)	Aylık (m³ / 6 ay)
Dobruca İçmesuyu Arıtma Tesisi	500.000	235.010	42.301.862
Mustafakemalpaşa Akarca İçmesuyu Arıtma Tesisi	103.68	10.496	1.889.222
İnegöl Alanyurt İçmesuyu Arıtma Tesisi	960	1.500	270.000
Mustafakemalpaşa Çan Deresi İçmesuyu Arıtma Tesisi	18.150	14.689	2.664.071
Büyükorhan İçmesuyu Arıtma Tesisi	1.296	671	120.821
Karacabey İçmesuyu Arıtma Tesisi	12.096	11.229	2.021.244
İnegöl Dipsiz Göl İçmesuyu Arıtma Tesisi	360	139	25.000
İnegöl Hamzabey İçmesuyu Arıtma Tesisi	120	100	18.000
İnegöl Mezitler İçmesuyu Arıtma Tesisi	360	361	65.000
Mustafakemalpaşa Karadere İçmesuyu Arıtma Tesisi	5.097	5.400	972.084
Gemlik Nacıklı İçmesuyu Arıtma Tesisi	10.368	6.929	1.247.226

205 TABLO

77 ŞEKİL VE GRAFİK

Bursa'da Ölüm Oranı

Kaynak: TÜİK (2017)

% 5,47

Bursa'da ölüm oranı nüfusun ‰ 5,47'si düzeyinde

%5,3

Türkiye'deki ortalama ölüm oranı ‰5,3

16 076 kişi

2017 yılında Bursa'da 16 076 kişi öldü.

%55 erkek

Ölenlerin %54,5'u erkek, 45,5'i kadın

Bursa'da trafik kazaları

6480 kaza

Bursa'da 2017 yılında
6480 kaza oldu.

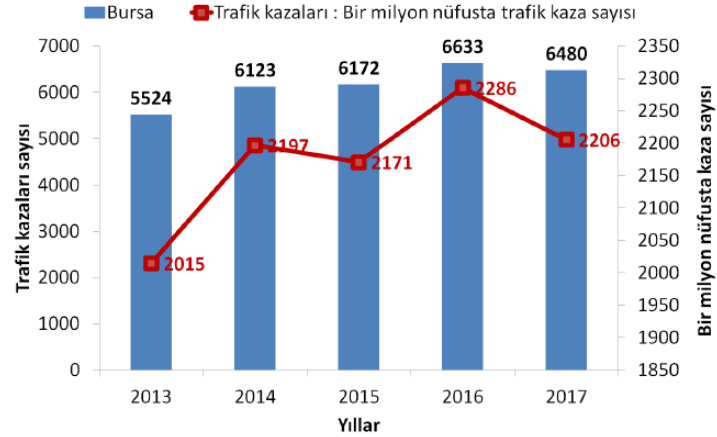
2206 kaza

1 milyon nüfusta 2206
kaza

Artış !

Kaza sayısında yıllara
göre artış var.

Bursa'da Trafik Kazaları

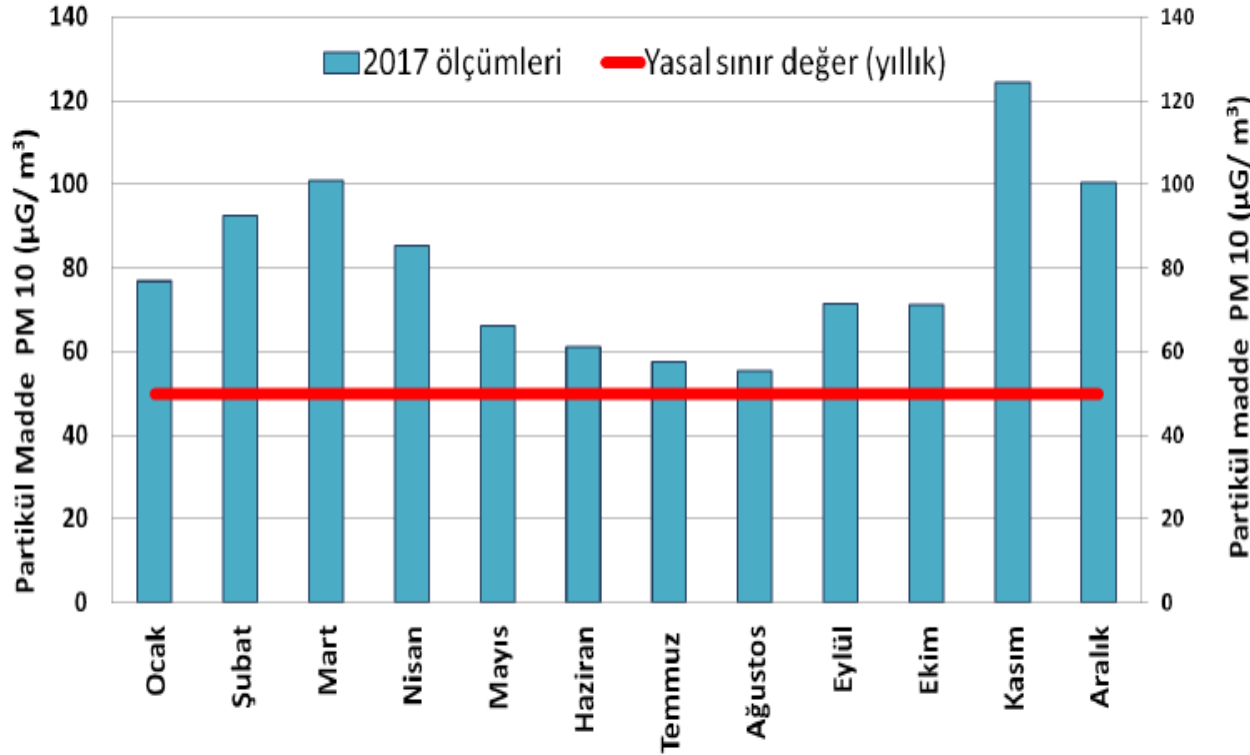

Kaynak: EGM (2017)

Bursa'da Hava Kalitesi

(Partikül madde PM 10)

Olası kaynaklar: Endüstriyel faaliyetler, yakma tesisleri, inşaat , enerji tesisleri, yangınlar vb.

Kaynak: ÇŞB (2017)

80 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Bursa'da yıllık ortalama PM 10 düzeyi

>50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

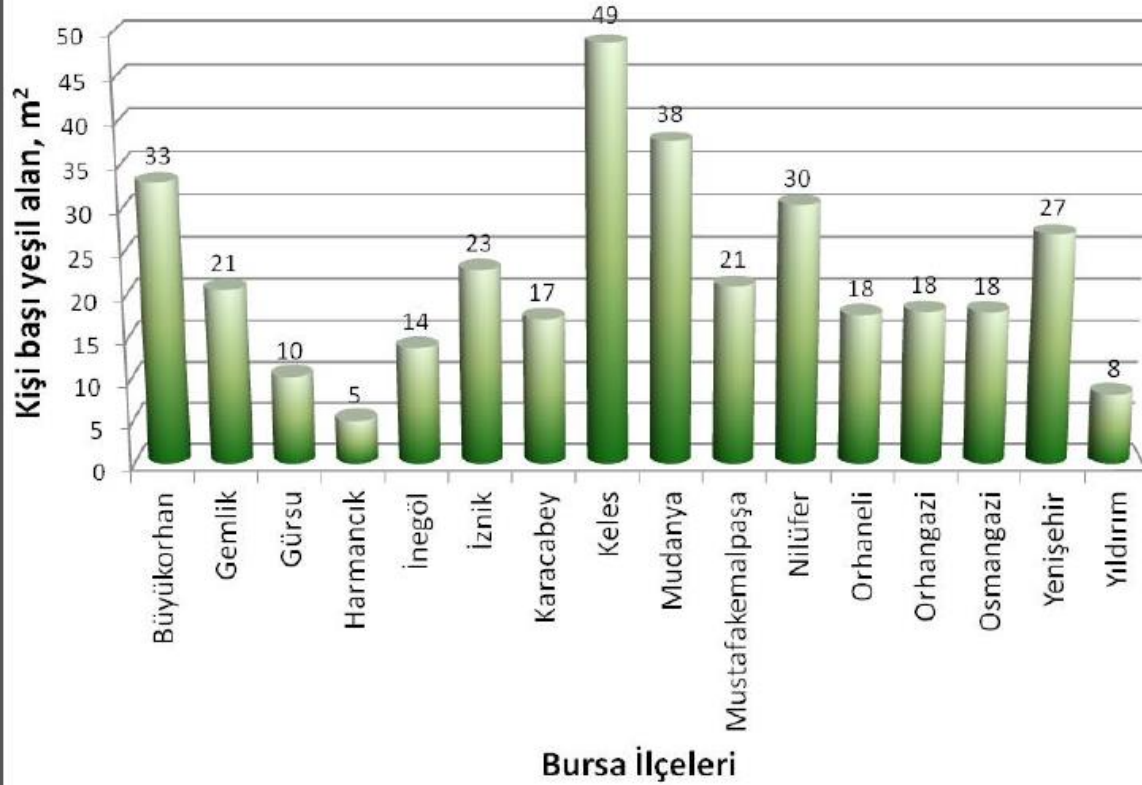
Tüm aylarda sınır değerinin üzerinde !

Hastalıklar

Yüksek PM ~çocuklarda akciğer fonksiyonlarının gelişmesinde azalma

Yeni astım vakaları, solunum hastalıkları, KOAH, amfizem ve akciğer kanserinin vb. gelişimi

Bursa'da Yeşil Alan

Kaynak: BBB (2018)

İlçeler arası büyük salınım!

Kent içindeki ulaşılabilir yeşil alan hesaplanmalı!

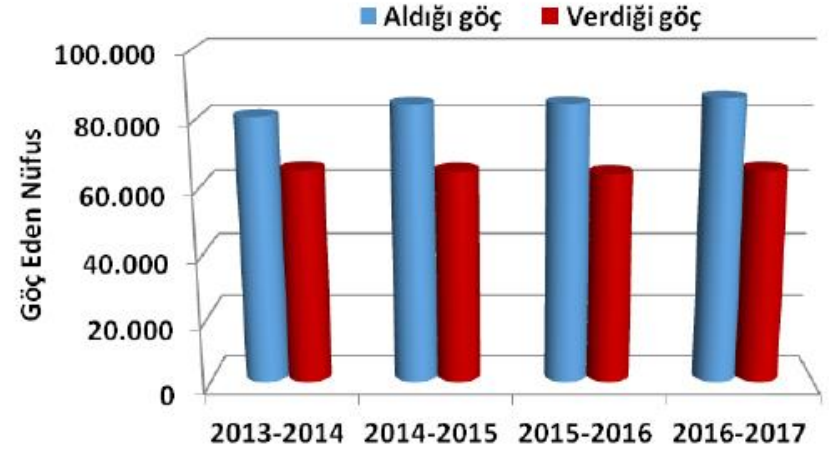
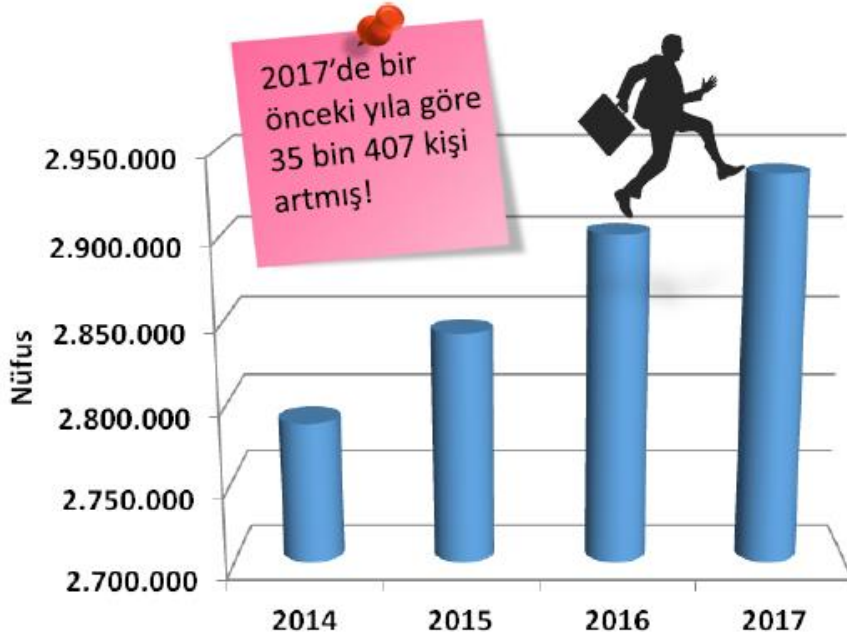
Ulaşılabilir yeşil alan oranlarındaki değişim bilinmiyor.

Yapılaşma artıyor !

Bursa'da Nüfus Artışı

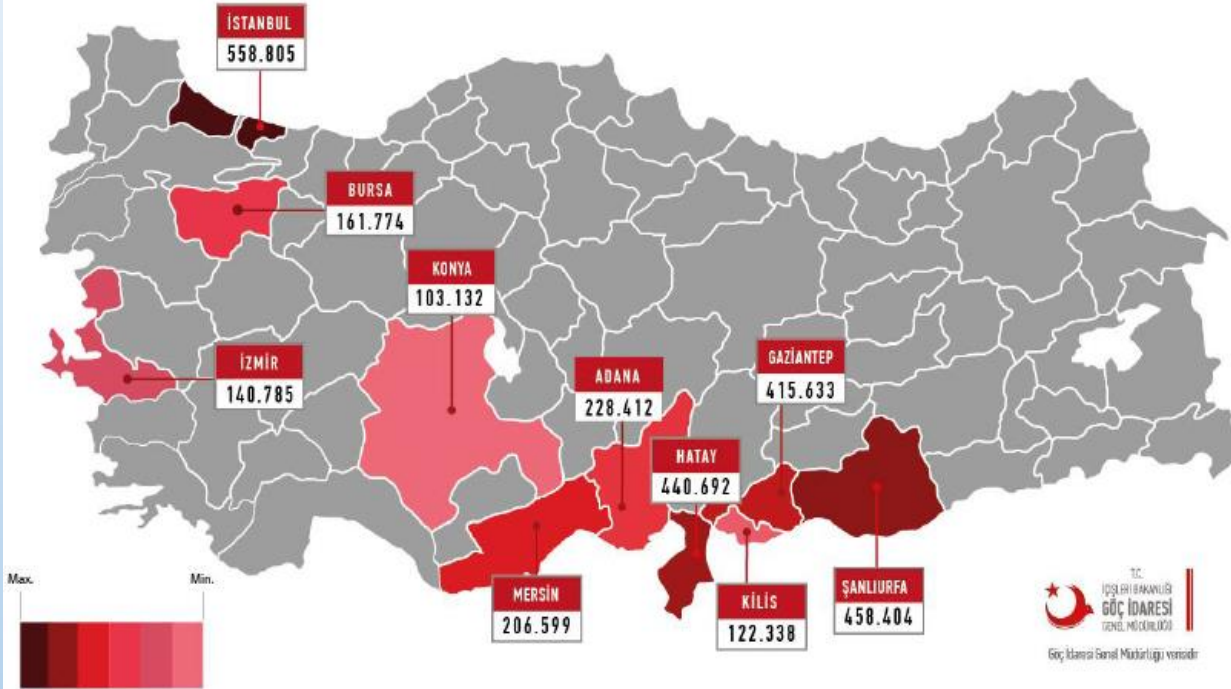

2017'de net göç: 21 214 kişi

Kaynak: TÜİK (2017 dönemi)

Geçici Koruma Kapsamında Bulunan Suriyelilerin İlk 10 İle Göre Dağılımı

Kaynak: T.C. İçişleri Bakanlığı (Göç İdaresi)

161 774 kişi

2018 yılı Kasım ayı itibariyle Bursa'da bulunan geçici koruma kapsamındaki Suriye uyruklu yabancıların sayısı 161 774 kişi

T.C. İçişleri Bakanlığı
Göç İdaresi Genel
Müdürlüğü

TÜİK illere Göre Yaşam İndeksi (2015)

81 İL

Kaynak: TÜİK (2015)

Türkiye'nin en
yaşanılabilir 3 şehri:

1. Isparta
2. Sakarya
3. Bolu

Türkiye'nin en az
yaşanabilir 3 şehri:

1. Muş
2. Mardin
3. Ağrı

11 BOYUT

- Konut,
- Çalışma hayatı,
- Gelir ve servet,
- Sağlık,
- Eğitim,
- Çevre,
- Güvenlik,
- Sivil katılım,
- Altyapı hizmetlerine erişim,
- Sosyal yaşam
- Yaşam memnuniyeti

Bursa İli Yaşam İndeksi

TÜİK, 2015

Sıralama	Endeks
19	0.6041

41 gösterge ile temsil edilen 11 boyut
tek bir bileşik endeks yapısı içinde!

Kaynak: TÜİK (2015)

Sağlıklı Şehir Koordinatörleri İçin Faydaları Ve Katkıları

- Politik farkındalık,
- Analiz kabiliyetinde artış,
- Yorumlama kabiliyetinde artış,
- Motive edici ve çok sektörlü çalışma imkanı,
- İlgi çekici konularda keşif imkanı

TEŞEKKÜR EDERİM...
nalan.fidan@bursa.bel.tr

